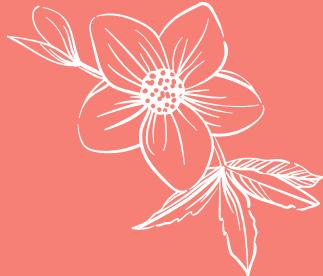
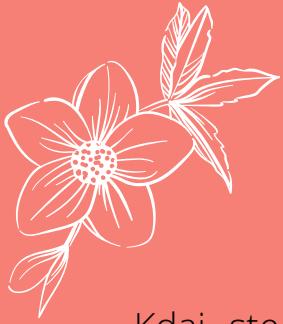

Vamos a aprender español

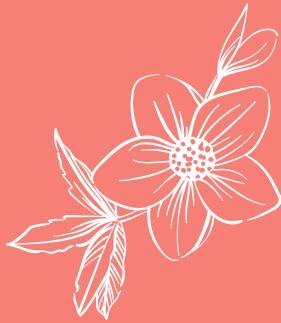
Hola, mis amigos! Qué tal?

Kdaj ste se nazadnje naučili kakšno špansko besedo ali se poigrali s konjugacijskimi tabelami in si belili glavo z vsemi nepravilnimi glagoli?

Jezik je veliko več kot le to. Je spoznavanje kulture in razumevanje navad posameznega naroda. Z mislio na to sem želela napisati nekakšen pripomoček, ki bo vam, zagretim učencem španščine, to le še približal. Pa mi je uspelo? Ne ravno. A sem se zamislila. Cilj večine ljudi, ki se uči določen jezik, v tem primeru španščine je predvsem sporazumevanje z domačini npr. Španije ali Latinske Amerike. Možnosti je na pretek, saj je španščina uradni jezik kar 21 držav. Da pa dosežemo ta nivo je potrebnega kar nekaj znanja in da postaneš dober govorec moraš imeti trdne temelje. Tako sem se odločila, da grem od začetka; no ne ravno čisto od začetka, saj je za razumevanje tega kar vas čaka v nadaljevanju potrebnega vsaj nekaj osnovnega znanja. Del trdnega temelja je tudi dobra struktura slovnice. Vem, da je to precej neljuba tema, a če želimo doseči vse zgoraj našteto se moramo spopasti tudi s tem. Z zanimivo barvno kombinacijo, dokaj razumljivimi razlagami, preglednimi tabelami in sličicami sem na malo več kot šestdeset strani razložila rabo povednega naklona oz. indikativa. Ponekod sem priložila tudi povezave do nekaterih spletnih strani, kjer si o določeni temi lahko preberete še kaj več in tako odkrijete, da se jezika lahko naučite tudi na veliko zabavnih načinov, ki jih ponuja sodobna tehnologija. Upam, da vam bo moj učbenik v kakšno pomoč pri doseganju vaših ciljev, predvsem na področju španščine. Pomnite, da vas moj pripomoček ne bo naredil tekoče govorce španskega jezika, temveč vam bo dal osnovne temelje na področju slovnice. Naj vam učenje španščine ne postane neka obveza oz. nuja, ampak navada in del vašega življenja. Poslušajte špansko glasbo in podkaste, oglejte si filme/Tv serije, kuhanje s pomočjo receptov v španščini; preprosto povedano vzljubite španski jezik in se mu prepustite naj vas popelje v čudovit a še neodkrit svet.

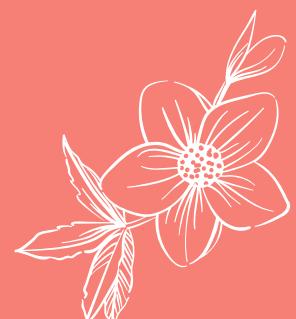
Veliko sreče pri tem. Vem, da ti bo uspelo.

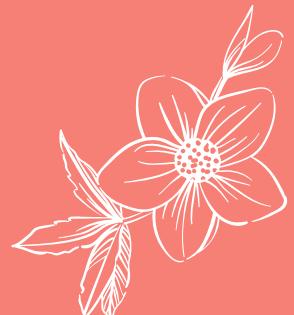
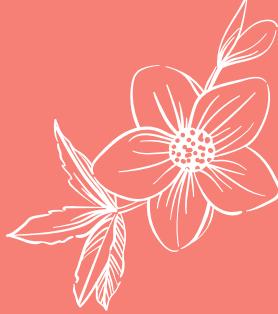

KAZALO:

NAVADNI SEDANJIK	3
OPISNI SEDANJIK	17
IMPERFEKT	20
PRETERIT	26
PRIHODNJK	39
PERFEKT	44
KONDICIONAL	51
(DODATEK; na kratko o...)	56
SUBJUNKTIV	
(DODATEK; na kratko o...)	59
VELEENNIK	
VIRI	61

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo)

1.
NAVADNI SEDANJIK
(el presente del
indicativo)

RABA NAVADNEGA SEDANJIKA

1. Stalne/ustaljene NAVADE

(Stalne oz. ustaljene) navade so dejavnosti, ki jih oseba opravlja dan za dnem. So praktično del našega vsakdanjika. Mednje štejemo dnevne rutine, odgovornosti, razna opravila...

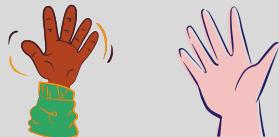
- **Me levanto a las seis y media cada mañana.**
- **Doy de comer al perro tres veces cada día.**
- **Salgo a caminar todos los días después del almuerzo.**
- **Estudio biología en la universidad.**

2. Stvari, ki se odvijajo zdaj/v tem trenutku

Naj te to ne zavede. V angleščini bi verjetno za to uporabil opisni sedanjik (present continuous/progressive). V španščini pa lahko uporabiš kar oboje.

- **¿Cómo estás?**
- **Estoy bien, gracias.**

- **¿Qué haces?**
- **Limpio la cocina.**

3. Stvari/dogodki, ki se bodo odvijali v bližnji prihodnosti

V španščini lahko uporabiš navadni sedanjik, ko želiš povedati kaj se bo zgodilo v zelo bližnji prihodnosti, oz. si o tem, kaj se bo zgodilo, gotov.

- **Voy al parque. ¿Vienes?**
- **Salgo para el aeropuerto en media hora.**

RABA NAVADNEGA SEDANJIKA

4. Splošne resnice

Za stvarmi, ki so splošno znane, pričakovane ali pogosto uporabljeni stoji navadni sedanjik. To so lahko razna dejstva, pregovori oz. reki.

- **Uno más uno son dos.**

- **Todos los caminos llevan a Roma.**

- **Ojos que no ven, corazón que no siente.**

Za še več takšnih in podobnih stavkov klikni [tukaj](#).

5. Domneve oz. hipoteze

Ko nekaj domnevaš oz. predpostavljaš hipotezo, navadno (vsaj v veliki večini) uporabiš veznik če. S tem izraziš neko hipotetično situacijo oz. rezultat/izid .

- **Si llega Marcos, salgo.**

- **Si llueve, la fiesta termina.**

6. Izrazi z glagolom HACER

Navadni sedanjik se pogosto uporablja za izražanje dejanj, ki trajajo (oz. so trajala) določen čas.
Seveda pa mora biti to dejanje zaključeno.

- **Hace tres años que esperamos tu llamada.**
(Tri ure smo čakali na tvoj klic)

HACE + časovni prislov + QUE + glagol v navadnem sedanjiku

Izrazi z glagolom **HACER**.

7. Naročanje

Precej pogosta raba navadnega sedanjika je tudi v primerih naročanja, npr. v restavracijah ali drugih dejavnostih.

- **Me trae un café, por favor.**

- **Quiero el arroz con pollo.**

TVORBA NAVADNEGA SEDANJIKA

Tvorba (pravilnih) -AR glagolov

YO	compr AR
TÚ	compr O
ÉL/ELLA/ USTED	compr AS
NOSOTROS	compr A
VOSOTROS	compr AMOS
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	compr ÁIS
	compr AN

Tvorba (pravilnih) -ER in -IR glagolov

yo	com ER	escrib IR
	com O	escrib O
tú	com ES	escrib ES
él/ella/ usted	com E	escrib E
nosotros	com EMOS	escrib IMOS
vosotros	com ÉIS	escrib ÍS
ellos/ellas/ ustedes	com EN	escrib EN

TVORBA NEPRAVILNIH OBLIK GLAGOLOV navadnega sedanjika

V španščini nepravilne glagole navadnega sedanjika uvrščamo v različne kategorije: najprej bomo spoznali glagole z nepravilno obliko v yo (oz. v 1. osebi ednine) ali glagole s spremembo v črkovanju oz. samem zapisu (spelling-change verbs), nato glagole s spremenjeno osnovo (stem-changing) ter nazadnje še glagole, ki ne sledijo nobenemu pravilu in so »popolnoma« nepravilni.

V tem poglavju bomo spoznali:

1. Glagoli, s spremembo v črkovanju oz. zapisu (spelling-change verbs)

- -GER in -GIR glagoli
- -CER in -CIR glagoli
- -GUIR glagoli
- -GUIR glagoli
- -UIR glagoli
- -GO glagoli

2. Nepravilni glagoli s spremenjeno osnovou (stem-changing verbs)

- e > ie
- o > ue
- e > i
- i > ie
- u > ue

3. Popolnoma nepravilni glagoli

Omenili bomo šest najpogostejših nepravilnih glagolov v španščini in jih spregali v navadnem sedanjiku. Pozorno si oglej njihove konjugacije spodaj.

	OÍR	OLER	SER	ESTAR	IR	HABER
YO	oigo	huelo	soy	estoy	voy	he
TÚ	oyes	hueles	eres	estás	vas	has
ÉL, ELLA, USTED	oye	huele	es	está	va	ha, hay
NOSOTROS	oímos	olemos	somos	estamos	vamos	hemos
VOSOTROS	oís	oléis	sois	estáis	vais	habéis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	oyen	huelen	son	están	van	han

Skupina 1: -GER in -GIR glagoli

Ker obravnavamo glagole z nepravilno obliko v 1. osebi ednine, se samo **1. osebi** ednine glas **g** spremeni v glas **j**, tako v -GER kot tudi -GIR glagolih.

prote**G****ER** → prote**G** → prote**J** + **o** → **PROTEJO**

YO	protejo	finjo
TÚ	proteges	finjes
ÉL, ELLA, USTED	protege	finje
NOSOTROS	protegemos	finjimos
VOSOTROS	protegéis	finjis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	protegen	finjen

NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
acoger	to receive/sprejeti	refulgir	to shine, glitter/svetlikati, bleščati se
afligir	to afflict/mučiti, težiti, užalostititi	regir	to govern, manage/vladati, voditi
coger	to take/vzeti	restringir	to restrict/omejevati
corregir	to correct/popraviti	resurgir	to rise up again, to reappear /ponovno se pojaviti
dirigir	to manage, to run/upravljati, voditi	rugir	to roar/rjoveti
emerger	to emerge/izplavati, priti na površje	sumergir	to submerge/potopiti
escoger	to choose/izbrati	Surgir	to arise, come out, spring up/izvirati, pojaviti se
exigir	to demand/zahlevati	teledirigir	to direct by remote control/daljinsko voditi
fingir	to feign, to pretend/hliniti, pretvarjati se	transigir	to compromise/popustiti
infligir	to inflict/naložiti kazen, povzročiti škodo	ungir	to anoint/maziliti
infringir	to infringe/prekršiti	urgir	to be urgent/bititi nujen
proteger	to protect/zaščititi		

Skupina 2: **-GUIR** glagoli

V 1. osebi ednine se **-GU** spremeni v **g**.

(ali poenostavljeno: glagolu v **1. osebi** ednine preprosto izpusti glas **u**). Nato spregaj po že ustaljenem pravilu oz. spregaj ga tako, kot spregaš pravilne **-IR** glagole.

distinGU**IR** → distinGU → distinG + o → **DISTINGO**

DISTINGUIR

YO	distingo
TÚ	distingues
ÉL, ELLA, USTED	distingue
NOSOTROS	distinguimos
VOSOTROS	distinguís
ELLOS, ELLAS, USTEDES	distinguuen

NEDOLOČNIK

ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD

NEDOLOČNIK

ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD

conseguir

to get, to manage/
dobjiti, dosegči

perseguir

to pursue/zasledovati

distinguir

to distinguish/razločevati

proseguir

to proceed, continue with/
nadaljevati

extinguir

to extinguish/pogasiti

seguir

to follow/slediti

Skupina 3: - UIR glagoli

V tem primeru se nepoudarjeni/nenaglašeni **i** (za samoglasnikom **u**) spremeni v **y**. Vendar pozor! V tem primeru velja to pravilo tako za **1.** osebo **ednine** kot tudi za **2.** in **3.** osebo **ednine** ter **3.** osebo **množine**. Skratka, oblika se spremeni vsem, razen 2. osebi (ednine in množine).

conclUIR → **conclUI** → **concluY + o** → **CONCLUYO**

CONCLUIR

YO	conclu <u>o</u>
TÚ	concluye <u>s</u>
ÉL, ELLA, USTED	co <u>cnluye</u>
NOSOTROS	conclu <u>imos</u>
VOSOTROS	co <u>cnluis</u>
ELLOS, ELLAS, USTEDES	concluyen <u>en</u>

NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
argüir	to argue/sklepati	distribuir	to distribute/deliti
atribuir	to attribute/pripisovati	huir	to run away/bežati, pobegniti
constituir	to constitute/tvoriti, sestavljati	incluir	to include/vsebovati, vklučiti
construir	to constitute/graditi	influir	to influence/vplivati
contribuir	to contribute/prispevati	intuir	to intuit/slutiti
destituir	to dismiss/odstaviti, odpustiti	obstruir	to obstruct/ovirati
destruir	to destroy/uničiti	recluir	to confine/zapreti
diluir	to dilute/raztopiti	reconstruir	to reconstruct/obnoviti, ponovno zgraditi
disminuir	to diminish/upadati, zmanjševati	sustituir	to substitute/ nadomestiti

Skupina 4: **-CER** in **-CIR** glagoli

1. PRAVILO: Če je glas pred **-CER** oz.

-CIR konzonzant (**soglasnik**), se glas **C** v **1. osebi ednine** spremeni v glas **Z**.

2. PRAVILO: Če pa je glas pred **-CER**

oz. **-CIR** vokal (**samoglasnik**), pa se glas **Z** le doda (torej pred – CER in -CIR.)

frun**CIR** → frun**C** → frun**Z + o** → **FRUNZO**

cono**CER** → cono**C** → cono**+ Z + C + o** → **CONOZCO**

YO	frunzo	conoCER
TÚ	frances	conozco
ÉL, ELLA, USTED	frunce	conoce
NOSOTROS	fruncemos	conocemos
VOSOTROS	fruncéis	conocéis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	fruncen	conocen

NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
aborrecer	to detest/sovražiti	inducir	to induce/napeljati, zavesti
agardecer	to thank/zahvaliti se	introducir	to insert, to put sth in/vstaviti
aparecer	to appear/pojaviti, prikazati	merecer	to deserve/zaslužiti si
apetecer	to feel like/prijeti	nacer	to be born/rodit se
complacer	to please/ustreči, ugoditi	obedecer	to obey/ubogati, spoštovati
conducir	to drive, to lead/voziti, voditi	producir	to produce/izdelati
conocer	to know, to meet/pozнати, спознати	reaparecer	to reappear/ponovno se pojaviti
crecer	to grow/rasti	reconocer	to recognize/prepoznati
deducir	to deduce/sklepati	reducir	to reduce/zmanjšati, skrčiti
desaparecer	to disappear/izginiti	rejuvenecer	to rejuvenate/pomladiti
desconocer	to ignore/ne pozнати	restablecer	to restore/ponovno vzpostaviti
establecer	to establish/ustanoviti	traducir	to translate/prevajati
convencer	to convince/prepričevati	vencer	to vanquish/premagati, poraziti
fruncir	to frown/mrko pogledati	zurcir	to darn/zakrpati

Skupina 5: -GO glagoli

(-GO je v tem primeru končnica v že spreganih glagolih 1. osebe ednine)

Glagoli kot so **HACER**, **DECIR** in **SATISFACER** ne sledijo pravilu, omenjenemu nazadnje zgoraj. Zato se v tem primeru glas **C** v **1. osebi ednine** spremeni v glas **G**.

	DECIR	HACER	SATISFACER
YO	digo	hago	satisfago
TÚ	dices	haces	satisfaces
ÉL, ELLA, USTED	dice	hace	satisface
NOSOTROS	decimos	hacemos	satisfacemos
VOSOTROS	decís	hacéis	satisfacéis
ELLOS/ELLAS/USTEDES	dicen	hacen	satisfacen

NEDOLOČNIK/ YO OBLIKA	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK YO OBLIKA	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
asir - ASGO	to seize/prijeti	tener - TENGO	to have/imeti
salir - SALGO	to leave/oditi, iti ven	poner - PONGO	to put/postaviti kaj kam
oír - OIGO	to hear - slišati	valer - VALGO	to cost /stati

e > ie

Ta vrsta spremembe na glagolski osnovi vpliva na največje število glagolov. Za glagole te skupine je značilno, da se glas **E** v zadnjem zlogu (glagolske) osnove spremeni v **IE**.

QUERER	
YO	quiero
TÚ	quieres
ÉL, ELLA, USTED	quiere
NOSOTROS	queremos
VOSOTROS	queréis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	quieren

NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
acertar	to get ... right, to guess/ zadeti, uganiti, narediti prav	fregar	to scrub, wash/ pomivati, ribati
atravesar	to cross/prečkati	gobernar	to govern/voditi
calentar	to warm/greti	mentir	to lie/lagati
cerrar	to close/zapreti	negar	to deny/zanikati
calentar	to warm/greti	nevar	to snow/snežiti
comenzar	to begin/začeti	pensar	to think/misliti
confesar	to confess/priznati	perder	to lose/izgubiti
descender	to descend/ iti dol, spustiti se	preferir	to prefer/imeti rajši
despertarse	to wake up/zbuditi se	recomendar	to recommend/ priporočiti
defender	to defend/ščititi, braniti	sentar(se)	to sit down/usesti se
divertirse	to have fun/zabaviti se	sentir	to feel/čutiti
empezar	to begin/začeti	Sugerir	to suggest/predlagati
encender	to light, to ignite/prižgati	tener	to have/imeti
encerrar	to lock up, to shut up/ zapreti	tropezar	to stumble/spotakniti se
entender	to understand/razumeti	venir	to come/priti

O > ue

Za te glagole je značilno, da se glas **O** v zadnjem zlogu glagolske osnove spremeni v **UE**. Pazi na besedo OLER. Pred že spremenjeno osnovo dodaj glas **h**.

SOÑAR	
YO	sueño
TÚ	sueñas
ÉL, ELLA, USTED	sueña
NOSOTROS	soñamos
VOSOTROS	soñáis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	sueñan

NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
absolver	to absolve/prostiti	llover	to rain/deževati
acordarse (de)	to agree on/strinjati se	morder(se)	to bite/gristi (si), ugrizniti (se)
almorzar	to have lunch/kositi	moler	to grind/mleti
aprobar	to approve/odobriti	morir	to die/umreti
cocer	to boil, to cook, to bake/ peči, kuhati	mover	to move/premakniti
colgar	to hang (up)/obesiti	poder	to can, to be able to/ znati, moći
contar	to count, to tell// šteti, priovedovati	recordar	to remember/ spomniti se
costar	to cost/stati	resolver	to resolve/razrešiti
demoler	to demolish/podreti, porušiti	revolver	to mix, to shake/ premešati
demostrar	to demonstrate/prikazati, pokazati	rogar	to beg/prositi, rotiti
devolver	to return/vrniti	sonar	to ring/zvoniti
doler	to hurt/boleti	soñar	to dream/sanjati
dormir	to sleep/spati	torcer	to twist, to turn/zaviti
encontrar	to find/najti	tronar	to thunder/grmeti
envolver	to wrap/zaviti, oviti	volar	to fly/leteti

e > i

V zadnjem zlogu glagolske osnove se glas **E**
spremeni v glas **I**.

REPETIR

YO	repi <u>to</u>
TÚ	repi <u>tes</u>
ÉL, ELLA, USTED	repi <u>te</u>
NOSOTROS	repetim <u>os</u>
VOSOTROS	repeti <u>s</u>
ELLOS, ELLAS, USTEDES	repi <u>ten</u>

NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD	NEDOLOČNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
conseguir	to get, to achieve/ dobiti, doseči	perseguir	to follow/zasledovati
corregir	to correct/popraviti	repetir	to repeat/ponoviti
decir	to say, to tell/ reči, povedati	reírse	to laugh/smejati se
despedir	to fire/odpustiti <small>DESPEDIRSE: to say goodbye/ posloviti se</small>	seguir	to follow/slediti, nadaljevati
elegrir	to elect/izbrati, izvoliti	servir	to serve/služiti
impedir	to impede/preprečiti	Sonreírse	to smile/smehljati se
medir	to measure/meriti	vestirse	to get dressed/ obleči se
pedir	to ask for/prositi		

i > ie

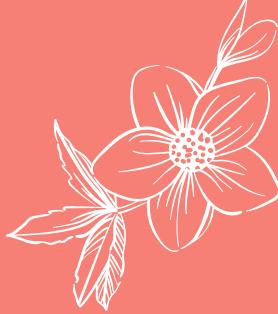
Tu sta le dva pogosto uporabljena glagola, ki ju uvrščamo v to skupino. To sta glagola **ADQUIRIR** in **INQUIRER**.

ADQUIRIR		INQUIRIR	
YO	adquiero	YO	inquiero
TÚ	adquieres	TÚ	inquieres
ÉL, ELLA, USTED	adquiere	ÉL, ELLA, USTED	inquiere
NOSOTROS	adquirimos	NOSOTROS	inquirimos
VOSOTROS	adquirís	VOSOTROS	inquirís
ELLOS, ELLAS, USTEDES	adquieren	ELLOS, ELLAS, USTEDES	inquieren

u > ue

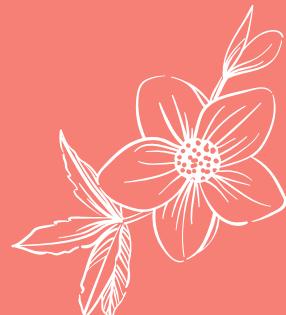
Naj te razveselim z enim in edinim glagolom **JUGAR**. Da zaključiš poglavje o nepravilnih glagolih sedanjika te loči le še ta beseda. Natančno se nauči, na kakšen način spregamo in spreminjamo osnovo tega glagola.

JUGAR	
YO	juego
TÚ	juegas
ÉL, ELLA, USTED	juega
NOSOTROS	jugamos
VOSOTROS	jugáis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	juegan

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo)

2.
OPISNI SEDANJIK
(el presente continuo/progresivo)

RABA in TVORBA OPISNEGA SEDANJIKA

1. Raba opisnega sedanjika

Tu nimamo kaj posebej razglabljati. Ta čas uporabiš takrat, ko pripoveduješ o nečem kar se trenutno dogaja.

- **Estoy hablando con mi madre.**
- **Los niños están comiendo en el patio.**
- **El abuelo está durmiendo en la sala.**
- **Marco está escribiendo un ensayo para su clase de español.**

2. Tvorba opisnega sedanjika

V španščini opisni sedanjik tvorimo s pomožnim glagolom ESTAR in tako imenovanim GERUNDIJEM (esp. gerundio), z značilno končnico -ANDO oz. -IENDO.

Gerundio je v slovenščini znan kot gerundij oz. glagolnik (to je oblika glagola, ki se obnaša kot samostalnik, občasno pa tudi kot pridevnik in prislov).

V španskem jeziku je gerundio oblika glagola, ki se pri **-ar** glagolih konča na **ANDO** in pri **-er** in **-ir** glagolih na **IENDO**. Za tvorbo glagolov v opisnem sedanjiku odstrani končnico -ae, -er ali -ir ter glede na osnovo, dodaj končnici ANDO oz. IENDO. Glagolnik vseskozi ostaja enak, v vseh osebah in številah. Spregaj le glagol **estar**.

YO	estoy	hablando, comiendo, viviendo
TÚ	estás	hablando, comiendo, viviendo
ÉL/ELLA/ USTED	está	hablando, comiendo, viviendo
NOSOTROS	estamos	hablando, comiendo, viviendo
VOSOTROS	estáis	hablando, comiendo, viviendo
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	están	hablando, comiendo, viviendo

Tudi opisni sedanjik ima nekaj nepravilnih oblik glagolov. Spodaj je nekaj primerov.

1. Glagoli z vokalom pred značilno končnico v nedoločniku -er in -ir glagolov

- Creer (to think, believe/verjeti) - **CREYENDO**
- Leer (to read/brati) - **LEYENDO**
- Oir (to listen/poslušati) - **OYENDO**
- Traer (to bring/prinesti) - **TRAYENDO**
- Caer (to fall/pasti) - **CAYENDO**
- Huir (to escape/pobegniti) - **HUYENDO**
- *Ir (to go/iti) - **YENDO**

2. Glagoli s spremenjeno glagolsko osnovo (e > i in e < ie)

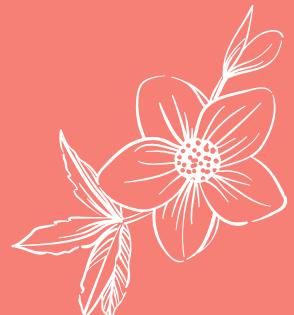
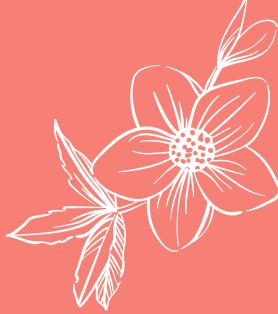
- Mentir (to lie/lagati) - **MINTIENDO**
- Preferir (to prefer/imeti raje) - **PREFIRIENDO**
- Vestir (to get dressed/obleči se) - **VISTIENDO**
- Seguir (to continue/nadaljevati) - **SIGUIENDO**

3. Glagoli s spremenjeno glagolsko osnovo (o > ue)

- Morir (to die/umreti) - **MURIENDO**
- Dormir (to sleep/spati) - **DURMIENDO**
- Poder (to can, to be able to/znati, moči) - **PUDIENDO**

4. IR-glagoli, s spremenjeno glagolsko osnovo (e > i)

- Freír (to fry/cvreti) - **FRIENDO**
- Reír (to laugh/smejati se) - **RIENDO**

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo)

3.
IMPERFEKT
(el pretérito imperfecto o copretérito)

RABA IMPERFEKTA

1. Izražanje ustaljenih/ponavljačih se navad/običajev

Ko želiš povedati kaj si v preteklosti pogosto počel uporabi imperfekt. V angleščini boš za opisovanje teh ponavljačih se navad velikokrat zaznal besedo USED TO...

PAST

- **Todos los días, Paulina y yo almorcábamos a la una de la tarde.**
- **Todos los veranos, yo jugaba al tenis con mis amigos.**

PRESENT

- **Cada noche, antes de dormirse, el viejo ponía sus dientes en un vaso de agua.**

2. Dejanja, ki so bila v preteklosti v teku, so se odvijala dalj časa

- **Marisol cuidaba su jardín mientras sus nietos jugaban.**
- **Eduardo bailaba y su novia cantaba.**

3. Čas

S tem mislim izražanje dejanj, ki so se odvijala ob točno določenem času oz. na določen datum, dan v preteklosti. Ko natanko veš kdaj se je kaj zgodilo, uporabi imperfekt.

- **Eran las cinco y Federico iba a la tienda por última vez.**
- **Qué hora era? Eran las dos de la tarde.**

- **Eran las nueve de la noche y los niños dormían.**

4. Izražanje porekla/izvora/državljanstva v preteklosti

- **El hombre era de Perú.**
- **Sus amigos eran de Chile.**
- **Las flores rojas eran de Bolivia.**

RABA IMPERFEKTA

5. Izražanje starosti v preteklosti

- Ella tenía veinte años cuando se graduó de la universidad.
- Mi abuelo tenía noventa y cinco años cuando se murió.
- El presidente tenía cincuenta y cinco años cuando lo elegimos.

6

6. Opisovanje preteklosti

Pripovedovanje, ozadje dogodkov, odvijanje situacij, občutja (kako so se ljudje počutili v preteklost), opisovanje oseb (zunanja podoba, karakter...)

PRIPOVEDOVANJE

- El sol brillaba y los pájaros cantaban.
- La luna alumbraba el río y los pescadores lanzaban sus redes.

OZADJE (opis kraja dogodka)

- Había un silencio profundo en el bosque; ya caía la noche.
- No había nadie en la casa. Los ladrones esperaban afuera.

SITUACIJA (kakšno je bilo stanje)

- No teníamos mucho dinero.

ČUSTVA (kako so se ljudje počutili)

- Para mi primer examen de manejo tenía mucho miedo y estaba muy insegura de si iba a aprobar el examen.

OPISOVANJE OSEB

- Mi amigo era francés, tenía los ojos azules y el cabello rubio. Era alto y muy guapo.

RABA IMPERFEKTA

7. Prekinjeno dalj časa trajajoče dejanje

Dalj časa trajajoče dejanje, ki je v preteklosti končano oz. prekinjeno zaradi nekega drugega nenadnega dogodka v preteklosti se navadno izraža z imperfektom.

- **Me caí cuando cruzaba la carretera.**
- **Ella buscaba sus llaves cuando el teléfono sonó.**

- **Yo hablaba cuando mi profesor me interrumpió.**

V takšni situaciji lahko uporabiš tudi tako imenovan OPISNI PRETEKLIK, ki se uporablja za pretekla dejanja v teku.

Najpogosteje se uporablja za dalj trajajoča dejanja, ki so bila prekinjena z neko drugo nenadno dejavnostjo.

Drugače pa se v španščini pogosteje uporablja sam imperfekt.

- **Montse miraba la televisión cuando sonó el teléfono.**

ALI

- **Montse estaba mirando la televisión cuando sonó el teléfono.**

Opisni preteklik tvorimo s pomožnim glagolom ESTAR v imperfektovi obliki in preteklim deležnikom (participio). Ti je mogoče znana verbalna perifraza. Zanimivo ime, kajne? Naj ti razložim. Verbalna perifraza je tako imenovana glagolska konstrukcija, ki sestoji iz dveh glagolskih oblik: spreganega glagola in neosebne glagolske oblike, kot je v tem primeru pretekli deležnik.

Pretekli deležnik je v španščini zelo uporabna oblika glagola. Vendar več o njem v naslednjih poglavjih.

Zaenkrat si oglej le nekaj primerov:

- **Estaba hablando con mi madre cuando llamaste.**
- **Estaba trabajando a las ocho.**
- **Nos vio cuando estábamos caminando en el parque.**

TVORBA NAVADNEGA SEDANJIKA

Tvorba (pravilnih) -AR glagolov

	-AR glagoli: HABLAR
YO	hablABA
TÚ	hablABAS
ÉL/ELLA/ USTED	hablABA
NOSOTROS	hablÁBAMOS
VOSOTROS	hablABAIS
ELLOS/ELLAS /USTEDES	hablABAN

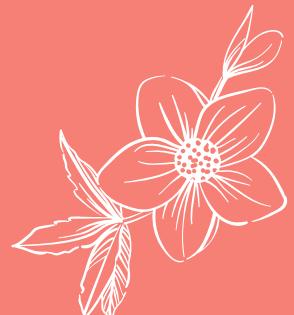
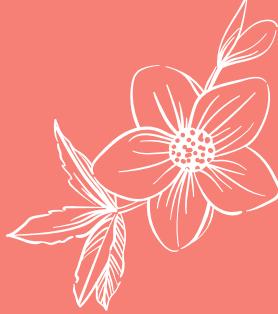
Tvorba (pravilnih) -ER in -IR glagolov

	-ER glagoli: COMER	-IR glagoli: VIVIR
YO	comÍA	vivÍA
TÚ	comÍAS	vivÍAS
ÉL/ELLA/ USTED	comÍA	vivÍA
NOSOTROS	comÍAMOS	vivÍAMOS
VOSOTROS	comÍAIS	vivÍAIS
ELLOS/ELLAS /USTEDES	comÍAN	vivÍAN

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV IMPERFEKTA

Pretekli čas imperfekt obsega le 3 nepravilne glagole!! Oglej si jih v spodnjih tabelah.

	SER	IR	VER
YO	era	iba	veía
TÚ	eras	ibas	veías
ÉL/ELLA/ USTED	era	iba	veía
NOSOTROS	éramos	íbamos	veíamos
VOSOTROS	erais	ibais	veíais
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	eran	iban	veían

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo)

4.

PRETERIT = ENOSTAVNI PRETEKLI ČAS
(El pretérito o el pretérito perfecto simple)

RABA PRETERITA (enostavnega preteklega časa)

1. Izražanje dovršnih preteklih dejanj

- Ayer, yo estudié por dos horas.
- Ellos salieron hace tres horas.

- Anteayer, escribimos dos cartas.
- Perdiste tus llaves esta mañana?

2. Izražanje več zaporednih dovršnih dejanj v preteklosti

- Anoche en la fiesta, bailamos, cantamos y hablamos.
- Caminé a la tienda, compré lechuga y tomates, saludé a los dueños y salí.

hello

- Él se despertó, se lavó y se afeitó.
- Yo llegué a la oficina, preparé un café, me senté y llamé a un cliente.

3. Dejanje, zaključeno ob točno določenem času/trenutku v preteklosti

- Nacho nació el tres de agosto.
- Vivió en Perú por tres meses.

- Leíste este libro el mes pasado.
- Regresé anoche a las diez.

4. Kadar je znan začetek in konec dejanja v preteklosti

- La película terminó con una sorpresa.

- Empezó a nevar.

RABA PRETERITA (enostavnega preteklega časa)

5. Za izražanje stanja, ki je v preteklosti trajalo le kratek čas

- A Miguel le dolió todo el cuerpo ayer, pero hoy está bien.
- Me sentí bien la semana pasada, pero me siento mal hoy.

- Te sentiste mal la semana pasada?

6. Dogodki, ki se v življenju zgodijo le enkrat

CUMPLIR ANOS

- Mi hermano cumplió treinta años.

DESCUBRIR

- Descubrieron una cueva en la montaña durante la excursión.

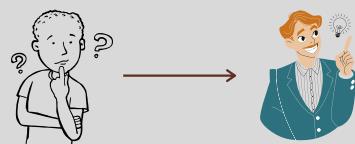
GRADUARSE

- Los gemelos se graduaron hace varios años.

DECIDIR

- Al final decidimos quedar en vez de emigrar.

DARSE CUENTA DE

- En ese momento me di cuenta de que el hombre llevaba una pistola en el bolsillo.

MORIR

- Ella murió a los noventa años.

TVORBA NAVADNEGA SEDANJIKA

Tvorba (pravilnih) -AR glagolov

YO	trabaj AR
TÚ	trabaj É
ÉL/ELLA/ USTED	trabaj ASTE
NOSOTROS	trabaj AMOS
VOSOTROS	trabaj ASTEIS
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	trabaj ARON

Tvorba (pravilnih) -ER in -IR glagolov

	aprend ER	escrib IR
YO	aprendí	escribí
TÚ	aprendiste	escribiste
ÉL/ELLA/ USTED	aprendió	escribió
NOSOTROS	aprendimos	escribimos
VOSOTROS	aprendisteis	escribisteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	aprendieron	escribieron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

-CAR, -GER in -ZAR glagoli

- CAR: **c** se spremeni v **qu** (bus**C**AR → bus**C** → bus**QU** + **é** → BUSQUÉ)
 - GAR: **g** se spremeni v **gu** (prote**G**ER → prote**G** → protej + o → PROTEJO)
 - ZAR: **z** se spremeni v **ce**
- Zgoraj navedene spremembe so značilne le za 1. osebo ednine.

	EXPLICAR	UTILIZAR	LLEGAR
YO	expli QUÉ	utili CÉ	lle GUÉ
TÚ	explic ASTE	utiliz ASTE	lleg ASTE
ÉL/ELLA/ USTED	explic Ó	utiliz Ó	lleg Ó
NOSOTROS	explic AMOS	utiliz AMOS	lleg AMOS
VOSOTROS	explic ASTEIS	utiliz ASTEIS	lleg ASTEIS
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	explic ARON	utiliz ARON	lleg ARON

- ACERCAR
- BUSCAR
- MARCAR
- TOCAR
- ...

- ALMORZAR
- COMENZAR
- MEMORIZAR
- ORGANIZAR
- ...

- CARGAR
- CONJUGAR
- NEGAR
- PAGAR
- ...

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Glagoli z osnovo končano na vokal oz. samoglasnik

Glagolom, katerim osnova se konča na vokal (+ -IR in -ER in ne -AR), v tretji osebi ednine in mnnožine dodamo glas y (za vokal).

POZOR!! Tako imenovane glagole s tihim vokalom (silent vowel) + -ER in -IR ne uvrščamo v to skupino tvorbe nepravilnih glagolov.

Glagoli, ki se končajo na -UIR, kot npr. CONCLUIR, CONSTRUIR in INCLUIR ne vsebujejo akcenta v tú, nosotros in vosotros obliki.

-CAER, -EER, -OER, -ÓIR, -UIR glagoli

	CAER	LEER	ROER	ÓIR	CONCLUIR
YO	caí	leí	roí	oí	concluí
TÚ	caíste	leíste	roíste	oíste	concluiste
ÉL/ELLA/ USTED	cayó	leyó	royó	oyó	concluyó
NOSOTROS	caímos	leímos	roímos	oímos	concluimos
VOSOTROS	caísteis	leísteis	roísteis	oísteis	concluisteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	cayeron	leyeron	royeron	oyerón	concluyeron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Glagoli z glagolsko osnovo UV v preteritu

	ANDAR	ESTAR	TENER
YO	anduve	quise	vine
TÚ	anduviste	quisiste	viniste
ÉL/ELLA/ USTED	anduvo	quiso	vino
NOSOTROS	anduvimos	quisimos	vinimos
VOSOTROS	anduvisteis	quisisteis	vinisteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	anduvieron	quisieron	vinieron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Nepravilni glagoli s spremenjeno osnovo v -IR glagolih

To skupino nepravilnih glagolov smo že omenjali v sedanjiku. Vsi – IR glagoli, ki so nepravilni v sedanjiku, so nepravilni tudi v pretekliku. Tu se tem glagolom glagolska osnova spremeni v tretji (usted/él, ella, ellos, ellas/ustedes) osebi tako v ednini kot tudi množini.

Glede na spremembe, jih razvrščamo v dve skupini:

E v I; glagoli kot so SENTIR in PEDIR-

O v U; kot je npr. glagol DORMIR

Oglej si tudi konjugaciji glagolov **REÍR in SONREÍR**

	SENTIR	PEDIR	DORMIR	REÍR	SONREÍR
YO	sentí	pedí	dormí	reí	sonreí
TÚ	sentiste	pediste	dormiste	reíste	sonreíste
ÉL/ELLA/ USTED	sintió	pidió	durmió	rió	sonrió
NOSOTROS	sentimos	pedimos	dormimos	reímos	sonreímos
VOSOTROS	sentisteis	pedisteis	dormisteis	reísteis	sonreísteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	sintieron	pidieron	durmieron	rieron	sonrieron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Glagoli z glagolsko osnovo J v preteritu

Tako kot večini glagolom, ki se končajo na -DUCIR, kot tudi glagoloma DECIR in TRAER preteritovi obliki dodamo glas j. Vendar to ni vse. Res da glagolu dodamo glas j, vendar moramo poleg tega neko drugo črko odstraniti, da tako naredimo prostor za glas j (preprosto povedano: določen glas moramo zamenjati z glasom j). Glagolom, ki se končajo na -DUCIR odstranimo glas c in dodamo j. Nato glagol spregamo po pravilu, katerega že poznaš (spregatev pravilnih glagolov enostavnega preteklega časa, v tem primeru -IR glagolov). DECIR je popolnoma nepravilen, glagolu TRAER pa samo dodaj glas j za glagolsko osnovo ter ga spregaj.

POZOR!! 3. oseba množine (ellos, ellas, ustedes) se ne konča s končnico, ki jo poznaš pri tvorbi glagolov enostavnega preteklega časa (-IERON), ampak se zaključi s končnico -ERON.

	CONDUCIR	TRADUCIR	DECIR	TRAER
YO	conduje	traduce	dije	traje
TÚ	condujiste	tradujiste	dijiste	trajiste
ÉL/ELLA/ USTED	condujo	tradujo	dijo	trajo
NOSOTROS	condujimos	tradujimos	dijimos	trajimos
VOSOTROS	condujisteis	tradujisteis	dijisteis	trajisteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	condujeron	tradujeron	dijeron	trajeron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Glagoli z glagolsko osnovo U v preteritu

Tudi ti nepravilni glagoli so precej pogosti. Za tvorbo nepravilnih oblik teh glagolov zamenjaj prvi vokal/samoglasnik z glasom U.

POZOR!! Glagoli kot so CABER, PONER in SABER so precej zahtevne narave in se ne zadovoljijo z zgornjim pravilom. Želijo še nekaj več. Poglej si njihove zahteve:

CABER: b se spremeni v p

PONER: N se spremeni v s

SABER: b se spremeni v p

	CABER	HABER	PODER	PONER	SABER
YO	cupe	hube	pude	puſe	supe
TÚ	cupiste	hubiste	pudiste	pusiste	supiste
ÉL/ELLA/ USTED	cupo	hubo	pudo	puſo	suſo
NOSOTROS	cupimos	hubimos	pudimos	pusimos	suſimos
VOSOTROS	cupisteis	hubisteis	pudisteis	pusisteis	suſisteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	cupieron	hubieron	pudieron	pusieron	suſieron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Glagoli z glagolsko osnovno I v preteritu

Tudi tukaj za tvorbo nepravilnih oblik zamenjaj prvi (oz. drugi v glagolu QUERER) vokal nedoločnika z glasom i.

POZOR!! V 3. osebi ednine glagola HACER se C spremeni v Z. Vse oblike glagola QUERER zamenjajo prvi glas R s S-jem

	HACER	QUERER	VENIR
YO	hice	quise	vine
TÚ	hiciste	quisiste	viniste
ÉL/ELLA/ USTED	hizo	quiso	vino
NOSOTROS	hicimos	quisimos	vinimos
VOSOTROS	hicisteis	quisisteis	vinisteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	hicieron	quisieron	vinieron

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PRETERITA

Popolnoma nepravilni glagoli SER, IR, DAR, VER

	SER	IR	DAR	VER
YO	fui	fui	di	vi
TÚ	fuiste	fuiste	diste	viste
ÉL/ELLA/ USTED	fue	fue	dio	vio
NOSOTROS	fuimos	fuimos	dimos	vimos
VOSOTROS	fuisteis	fuisteis	disteis	visteis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	fueron	fueron	dieron	vieron

IMPERFEKT vs PRETERIT

Včasih se je težko odločiti katerega izmed teh dveh časov izbrati, saj se oba nanašata na preteklost. Spodaj je nekaj splošnih pravil, katerim lahko slediš in se tako pravilno odločiš.

Omenili smo že, da se imperfekt uporablja za dalj časa trajajoča dejanja, ki se v določenem trenutku v preteklosti prekine z nekim drugim dejanjem. V tem primeru je dalj časa trajajoče dejanje podano z imperfektom, dejanje, ki pa ga prekine, pa v preteritu.

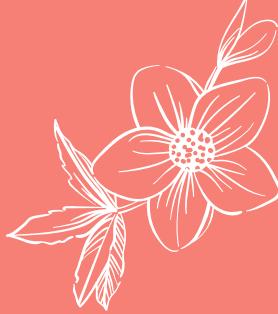

- **Caminaba por el centro cuando me encontré con la hermana de mi mejor amiga.**
- **Lourdes y Marco hablaban del examen cuando llegué a clase.**

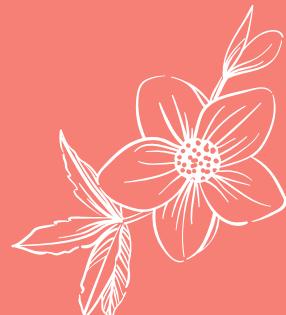
Na teh spletnih straneh si lahko prebereš več o razlikah teh dveh preteklih časov.

- [Glagoli z različnim pomenom](#) v preteritu in imperfektu.
- [Preterit vs imperfekt](#)
- [Uporabne besedne zveze](#), ki nam pomagajo določiti, kateri čas uporabiti.

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo)

5.
PRIHODNJIK
**(el futuro perifrástico y el futuro
simple)**

V španščini uporabljamo dve vrsti oz. obliki prihodnjega časa. Ločimo informalni (el futuro perifrástico) in preprosti (el futuro simple) prihodnjik.

PRIHODNJK

(raba preprostega in informalnega prihodnjika)

Ta čas uporabljam, ko želimo povedati kaj se bo oz. kaj se bo najverjetneje zgodilo.

1. Domneve, možnosti, verjetnosti

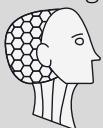
- **¿Cuántos años tendrá el profesor?**
- **Anita estará en la playa ahora.**
- **¿Dónde estarán mis llaves?**
- **Serán las ocho de la mañana.**
- **Los niños tendrán hambre.**

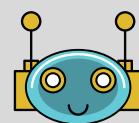
2. Napovedi/predvidevanja o prihodnosti

- **Me casaré con un hombre guapo.**
- **Encontrará un trabajo bueno.**

Ta čas lahko uporabiš tudi v odvisnih stavkih, predvsem v tistih, ki vsebujejo veznik če. V teh povedih, je glagol v odvisnem stavku v sedanjiku, v glavnem stavku pa je glagol v preprostem prihodnjiku.

- **Si tengo tiempo, saldré a correr en la tarde.**

3. "Svarilni" ukazi

- **No robarás.**
- **Te sentarás aquí hasta que regrese.**
- **Obedecerás a tus abuelos.**

4. Izražanje (zelo) bližnje prihodnosti

- **Me caso el 6 de mayo.**
- **Te veo mañana en la escuela.**
- **Mis padres me visitan mañana.**

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PREPROSTEGA PRIHODNJIKA

Izpost glasa E oz. I (v nedoločniku) in priklučitev glasa D

Samo -er in -ir glagoli sledijo temu pravilu.

Torej za tvorjenje teh glagolskih oblik v prihodnjiku izpusti že v nedoločniku glas E oz. I in na to isto mesto (kjer si to glas pač izpustil) dodaj glas D.

Glagol nato po pravilu pravilnih -ar, -er in -ir glagolih, spregaj.

	TENER	PONER	VALER	SALIR	VENIR
YO	tendré	pondré	valdré	saldré	vendré
TÚ	tendrás	pondrás	valdrás	saldrás	vendrás
ÉL/ELLA/ USTED	tendrá	pondrá	valdrá	saldrá	vendrá
NOSOTROS	tendremos	pondremos	valdremos	saldrémos	vendremos
VOSOTROS	tendréis	pondréis	valdréis	saldréis	vendréis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	tendrán	pondrán	valdrán	saldrán	vendrán

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PREPROSTEGA PRIHODNJIKA

Izpost glasa E oz. I

Po tem pravilu pa se ravnajo samo -er glagoli.
Preden glagol spregaš, iz nedoločnika odstrani glas E oz. I.

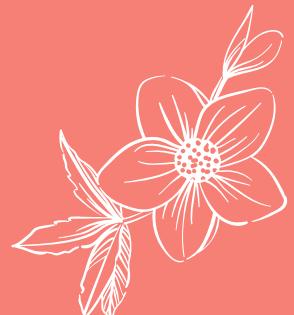
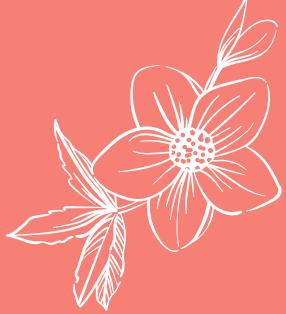
	PODER	CABER	HABER	SABER	QUERER
YO	podré	cabré	habré	sabré	querré
TÚ	podrás	cabrás	habrás	sabrás	querrás
ÉL/ELLA/ USTED	podrá	cabrá	habrá	sabrá	querrá
NOSOTROS	podremos	cabremos	habremos	sabremos	querremos
VOSOTROS	podréis	cabréis	habréis	sabréis	querréis
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	podrán	cabrán	habrán	sabrán	querrán

TVORBA NEPRAVILNIH GLAGOLOV PREPROSTEGA PRIHODNJIKA

(Popolnoma) nepravilne glagolske osnove

Glagola kot sta DECIR in HACER imata nepravilne končnice, ki ne sledita nobenemu od že zgoraj omenjenih pravil, zato si ju je potrebno zapomniti. V to kategorijo sodijo tudi glagoli, kot so PREDECIR ali REHACER (predpona + decir oz. hacer)

	DECIR	HACER
YO	diré	haré
TÚ	dirás	harás
ÉL, ELLA, USTED	dirá	hará
NOSOTROS	diremos	haremos
VOSOTROS	diréis	haréis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	dirán	harán

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo; the indicative
mood)

6.

PERFEKT = SESTAVLJENI PRETEKLIK **(el perfecto)**

1."SEDANJI" PERFEKT

(el pretéritoperfecto compuesto o el antepresente)

RABA

Uporabljamo ga za izražanje dejanj, ki se začnejo v preteklosti, nadaljujejo in zaključijo pa v sedanjosti. Lahko pa se uporablja tudi za dogodke, ki so se zgodili nedolgo nazaj oz. v bližnji preteklosti.

- **La empleada ya ha limpiado la casa.**
(The maid has already cleaned the house.)

- **He estado dos semanas en Madrid.**
(I have been in Madrid for two weeks.)

TVORBA

Formula: glagol HABER v povednem naklonu sedanjika + PRETEKLI DELEŽNIK

HABER

YO	he
TÚ	has
ÉL, ELLA, USTED	ha
NOSOTROS	hemos
VOSOTROS	habéis
ELLOS, ELLAS, USTEDES	han

PRIMERI:

- **Juan ha pagado las cuentas.**
(Juan has paid the bills.)
- **Juan y María han viajado a España.**
(Juan and Maria have traveled to Spain.)
- **No me he cepillado los dientes.**
(I have not brushed my teeth.)
- **¿Has probado el chocolate alguna vez?**
(Have you ever tried chocolate?)

Za izražanje dejanj, ki so se zgodila v bližnji preteklosti je v tem primeru raba perfekta bolj razširjena v Španiji kot pa v Latinski Ameriki. Tu je pogosteje v ospredju raba preterita (preprostega preteklika), ko govorimo o nedavno zaključenih dogodkih.

HABER in mesto zaimka

Pomožni glagol HABER in pretekli deležnik v stavku vedno stojita skupaj. Nič ju ne more ločiti. Niti zaimek (object pronoun) kot je npr. los. Ta gre neposredno pred pomožni glagol HABER.

- **Pablo no le ha dado mucho dinero a su hermana.**
(Pablo has not given a lot of money to his sister.)

- **¿Los has visto?**
(Have you seen them?)

(Sedanji) PERFEKT vs NAVADNI SEDANJIK

Tu lahko preveriš svoje znanje o poznavanju teh dveh časov:

- VAJA 1
- VAJA 2

2. PREDPRETEKLIK

(el pretérito pluscuamperfecto o el antecopretérito)

RABA

Predpreteklik uporabljamo za izražanje tistih dejanj, ki so se dovršila/zgodila pred nekim drugim dejanjem v preteklosti.

- **Cuando llegaron los padres, los niños ya habían comido.**
(When the parents arrived, the children had already eaten.)

TVORBA

Formula: glagol HABER v imperfektu/nedovršnem pretekliku + PRETEKLI DELEŽNIK

HABER

YO	había
TÚ	habías
ÉL, ELLA, USTED	había
NOSOTROS	habíamos
VOSOTROS	habíais
ELLOS, ELLAS, USTEDES	habían

PRIMERI:

- **Juan había cerrado la ventana antes de salir.**
(Juan had closed the window before leaving.)
- **Ustedes habían vuelto cuando ellos salieron.**
(You had returned when they left.)
- **Él había sacado su gorro cuando entró en mi casa.**
(He had taken off his hat before entering my house.)

3. DOVRŠNI PRIHODNJK

(el futuro compuesto)

RABA

Dovršni prihodnjik se uporablja za dejanja, ki se bodo zaključila v neki točki v prihodnosti (ne vemo natančno kdaj). Dejanja, izražena z glagoli v tem času se bodo zaključila pred nekim dogodkom v prihodnosti. V tem primeru se to dejanje v dovršnem prihodnjiku še ni zaključilo.

1. Verjetnosti, domneve

Tukaj je nekaj primerov povedi v dovršnem prihodnjiku, ki izražajo verjetnost in domnevo. Ta čas lahko uporabiš takrat, ko ugibaš, sklepaš ali si misliš kaj se bo najverjetneje zgodilo.

- **¿Dónde está Paco? - Él habrá ido a otro café.**
(Where is Paco? - He might have gone to another cafe)
- **Ellos habrán tenido hambre para la noche**
(They may have been hungry by nighttime.)

2. Prihajajoči dogodki

Dovršni prihodnjik se uporablja za izražanje dejanj, ki se bodo v prihodnosti zaključila pred še enim dogodkom v prihodnosti. Dogodek še poteka, vendar se še ni dovršil; zaključil se bo v prihodnosti.

- **Habré terminado mi trabajo para diciembre**
(I will have finished my work by December.)
- **Ya habrás pedido cuando yo llegue.**
(You will have already ordered when I arrive.)

TVORBA

Formula: glagol HABER v preprostem prihodnjiku + PRETEKLI DELEŽNIK

HABER

YO

habré

TÚ

habrás

ÉL, ELLA,
USTED

habrá

NOSOTROS

habremos

VOSOTROS

habréis

ELLOS, ELLAS,
USTEDES

habrán

PRIMERI:

- **Habré escrito el libro antes del año nuevo.**
(I will have written the book before the new year).
- **Para cuando María vuelva, ellos ya habrán comido.**
(By the time Maria returns, they will have already eaten.)
- **Habremos vuelto de España para el doce de junio.**
(We will have returned from Spain by June 12.)

PRETEKLI DELEŽNIK

(participio)

1. Perfekt

V španščini je kar nekaj vrst perfektov, kjer igra pretekli deležnik nadvse pomembo vlogo. Ta skupaj s pomožnim glagolom haber tvori perfektov čas.

Splošna formula: HABER + PRETEKLI DELEŽNIK

Tvorba PRAVILNIH oblik preteklega deležnika

Glagolu odstrani -ar, -er ali -ir ter tistim, ki so se prej končali na -ar, glagolski osnovi dodaj končnico -ADO, preostalim (-er in -ir glagolom) pa dodaj značilno končnico -IDO.

VRSTA GLAGOLA	NEDOLOČNIK	GLAGOLSKA OSNOVA	PRETEKLI DELEŽNIK
-AR	hablar	habl-	habl ADO
-ER	tener	ten-	ten IDO
-IR	vivir	viv-	viv IDO

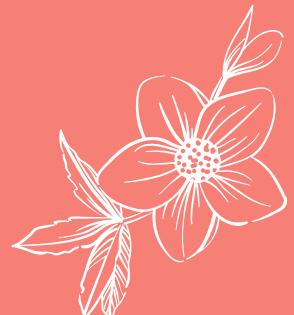
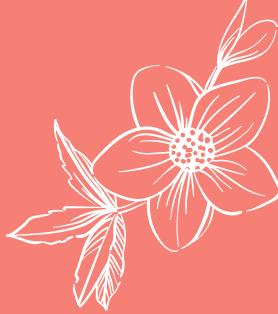
Tvorba NEPRAVILNIH oblik preteklega deležnika

Če se glagolska osnova -ER ali -IR glagolov konča na vokal/samoglasnik, glasu i v preteklem deležniku pripisi akcent.

NEDOLOČNIK	GLAGOLSKA OSNOVA	PRETEKLI DELEŽNIK	ANGLEŠKI/SLOVENSKI PREVOD
atraer	atra-	atra ido	attracted/privlačiti
caer	ca-	ca ido	fallen/pasti
creer	cre-	cre ido	believed/verjeti
leer	le-	le ido	read;brati
oír	o-	o ido	heard/slišati
traer	tra-	tra ido	brought/prinesti

Popolnoma nepravilni glagoli

NEDOLOČNIK	PRETEKLI DELEŽNIK	ANGLEŠKI PREVOD
abrir	ABIERTO	opened
morir	MUERTO	dead
absolver	ABSUELTO	absolved
poner	PUESTO	put
cubrir	CUBIERTO	covered
decir	DICHO	said
romper	ROTO	broken
escribir	ESCRITO	written
resolver	RESUELTO	resolved
satisfacer	SATISFECHO	satisfied
hacer	HECHO	done/made
ver	VISTO	seen
volver	VUELTO	returned

POVEDNI NAKLON (el modo
indicativo)

7.
KONDICIONAL
(el condicional o el pospretérito)

Kondicional (ali pogojnik) je v španščini glagolski čas in ne naklon, tako kot v slovenščini. Z njim govorec izraža, da se neko dogajanje lahko zgodi, oz. bi se lahko zgodilo. Ločimo: nezloženi pogojnik (simple conditional) in zloženi pogojnik (perfect conditional). V angleščini prepoznaš kondicional po besedi would.

NEZLOŽENI POGOJNIK		ZLOŽENI POGOJNIK
angleščina	I would do	I would have done
španščina	Yo haría	Yo habría hecho

1. NEZLOŽENI POGOJNIK

Navadni kondicional (simple conditional)

Tvorba **PRAVILNIH** oblik glagolov.
 Poišči glagol, ki ga boš uporabil
 v pogojnem stavku. Nato nič ne odstranjuj, ampak le dodaj značilno končnico. Tako preprosto!!

	trabajar	aprender	escribir
YO	trabajarÍA	aprenderÍA	escribirÍA
TÚ	trabajarÍAS	aprenderÍAS	escribirÍAS
ÉL/ELLA/ USTED	trabajarÍA	aprenderÍA	escribirÍA
NOSOTROS	trabajarÍAMOS	aprenderÍAMOS	escribirÍAMOS
VOSOTROS	trabajarÍAIS	aprenderÍAIS	escribirÍAIS
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	trabajarÍAN	aprenderÍAN	escribirÍAN

Tvorba **NEPRAVILNIH** oblik glagolov

Kondicional ima zelo majhno število nepravilnih oblik. Razvrščamo jih v tri kategorije.

- Glagol, katerega zadnji vokal (v nedoločniku) nadomešča soglasnik -d
- Glagol, katerega zadnji vokal (v nedoločniku) je odstranjen
 - Popolnoma nepravilni glagoli

1. Glagol, katerega zadnji vokal (v nedoločniku) nadomešča soglasnik -d

V to kategorijo umeščamo samo -er in -ir glagole. Za tvorbo le teh moraš zadnji vokal, ki je lahko tako E kot I, še v nedoločniku zamenjati z glasom -d. Nato dodaj le še značilno (kondicionalno) končnico.

- Salir – saldría
- Poner –pondría
- Tener –tendría
- Valer –valdría
- Venir –vendría

2. Glagol, katerega zadnji vokal (v nedoločniku) je odstranjen

Tu pa uvrščamo le -er glagole. Najprej v nedoločniku odstrani zadnji vokal in nato spremenjen glagol spregaj po že znanem postopku.

- Caber –cabría
- Haber –habría
- Saber –sabría
- Poder –podría

3. Popolnoma nepravilni glagoli

Naslednji glagoli ne sledijo nobenemu izmed zgornjih pravil, zato si moraš njune glagolske osnove zapomniti.

- Hacer - **haría**
- Decir - **diría**
- Querer - **querría**

Raba nezloženega/navadnega kondicionala

Ko govorimo o nečem oz. lahko o tem nekoga sprašujemo, kaj bi storil/kaj bi se zgodilo v neki določeni situaciji.

- **Terminarías con él?**
(Bi se razšla z njim?)

- **Harías lo que sea por mí?**
(Bi zame naredil vse?)

Ko govorimo o dogodkih, ki se v prihodnosti verjetno bodo ali ne bodo zgodili.

- **Una luna de miel en Italia sería tan lindo!**
(Medeni tedni v Italiji bodo zelo lepi.)

- **Sería tan horrible perder un padre.**
(Izgubiti enega izmed staršev bi bilo zelo grozno.)

Prositi za oz. dati nasvet

- **¿Qué harías tú en esta situación?**
(Kaj bi ti naredil v tej situaciji?)

- **¿Qué deberíamos responder?**
(In), kaj naj bi odgovorili?

Za izražanje vladnih prošenj/zahtev

- **Me gustaría que confies en tu cuerpo!**
(Želel bi, da zaupate svojemu telesu.)

- **Me encantaría casarme contigo Beatriz!**
(Rad bi se poročil z vami, Beatriz!)

Za izražanje prihodnosti v preteklosti z uporabo poročevalnega govora

- **Me dijó que te llevaría al cine.**
(Rekel mi je, da bi šel rad v kino.)

- **Le dije a mi mamá que me gustaría comer tacos hoy noche.**
(Svoji mami sem rekla, da bi noči rada jedla tacos-e.)

Za izražanje »kaj če« : subjunktiv imperfekta + nezloženi/navadni konjunktiv

- **Si pudiera, iría ahorita mismo a París!**
(Če bi lahko, bi šla takoj zdaj v Pariz.)

- **Si no tuviera que cuidar de los niños, saldría contigo!**
(Če mi ne bi bilo treba paziti otrok, bi šla s tabo ven.)

Spekulirati (premišljevati, razmišljati, zlasti teoretično) o nečem kar se je že zgodilo

- **Después de estudiar, tendrían hambre!**
(Zagotovo morajo biti lačni po učenju.)

- **Esa sería la razón por la que terminaron!**
(To mora zagotovo biti razlog, da sta se razšla.)

Na **tej spletni strani** si lahko ogledaš tudi angleški prevod teh stavkov.

2. ZLOŽENI POGOJNIK

Perfektov kondicional (perfect conditional)

Najprej spregaj pomožni glagol HABER v preprostem/navadnem/nezloženem kondicionalu, nato pa pripisi še pretekli deležnik

YO	habrÍA	trabajado
TÚ	habrÍAS	hecho
ÉL/ELLA/ USTED	habrÍA	quedado
NOSOTROS	habrÍAMOS	escrito
VOSOTROS	habrÍAIS	tenido
ELLOS/ELLAS/ USTEDES	habrÍAN	terminado

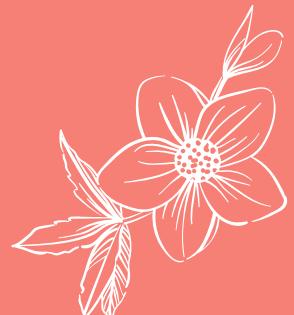
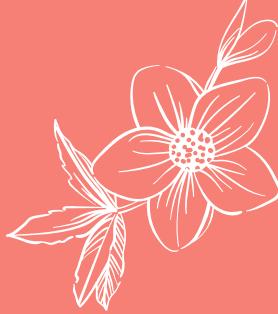
Raba zloženega (perfektovega) kondicionala

Za izražanje nečesa kar naj bi se zgodilo, vendar se ni (z uporabo predpreteklega subjunktiva in perfektovega kondicionala)

- **Si no hubiéramos ido, esto no habría pasado!**
(Če ne bi šli, se to ne bi zgodilo.)
- **Si hubierais estudiado más, habrías sacado notas más altas!**
(Če bi se vsi vi učili več, bi dobili višje ocene.)

Za izražanje domnev/predvidevanj ali možnosti preteklih dogodkov, ki so se že zgodili

- **Seguramente habrían sufrido mucho.**
(Zagotovo so morali veliko trpeti.)
- **(Ella) habría estado muy nerviosa cuando no pasó el examen!**
(Zagotovo je bila zelo nervozna, ko ni opravila izpita.)

8.
SUBJUNKTIV
(el subjuntivo)

Subjunktiv je v španščini eden izmed treh naklonov (poleg povednega in velelnega). Subjunktiv uporabljamo za izražanje prošenj, dvomov, neznanega, abstraktnega in čustev. Subjunktiv vključuje veliko istih (glagolskih) časov kot povedni naklon. Ti so npr. perfekt, prihodnjik in preteklik. Nekateri od teh, predvsem prihodnji subjunktiv, se v moderni španščini ne uporablja tako pogosto.

Subjunktiv pogosto sestavlja trije glavni deli/elementi:

Dva različna osebka

Poved v konjunktivu pogosto vsebuje en osebek v glavnem in drug v odvisnem stavku.

Yo quiero que tú limpies el baño.
(I want you to clean the bathroom.)

Oziralni zaimki

Povedi v subjunktivu pogosto vključujejo oziralne zaimke, kot so que, quien, como.

Yo quiero que tú limpies el baño.
(I want you to clean the bathroom.)

Dva glagola

Veliko glagolov, ki »zahtevajo« subjunktiv, uvrščamo v skupino, s kratico imenovano WEIRDO.

W	Wishes	Espero que aprendas mucho esta semana.
E	Emotions	Me alegra que estés aquí.
I	Impersonal expressions	Es importante que tomes agua todos los días.
R	Recommendations	Te aconsejo que busques trabajo por internet.
D	Doubt/Denial	Dudo que Juan tenga dinero para ir a ese viaje.
O	Ojalá	Ojalá que no llueva hoy. Es posible que mi familia llegue un poco temprano.

To so situacije v katerih uporabiš konjunktiv.

Poleg že zgoraj omenjenega subjunktiva sedanjika poznamo še:

- **Subjunktiv PERFEKTA**

No conozco a nadie que **HAYA estado** en Tierra de Fuego.

- **Subjunktiv IMPERPEKTA**

Las niñas siempre querían que **VIVIÉRAMOS** en el campo.

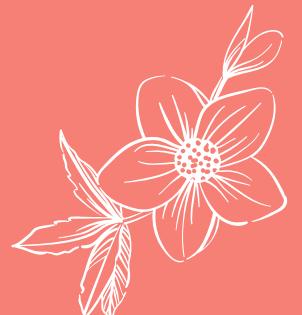
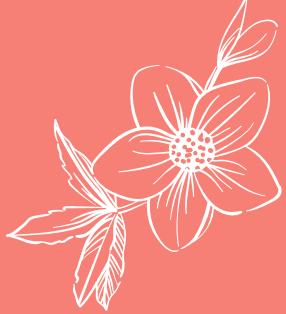
- **Subjunktiv PLUSKVAMPERFEKTA**

Si me lo **HUBIERAS dicho** antes, habría ido contigo.

Na teh spletnih straneh si lahko prebereš več o vseh vrstah subjunktiva, njihovi rabi, tvorbi...

- [Lingolia_Español](#)

- [Spanish Unicorn](#)

9.
VELENIK
(el imperativo)

Špančina ima dve obliki velelnika. Eno za stvari, ki naj bi jih naredili (POZITIVNI velelnik) in drugo za tiste, ki naj bi jih opustili (NEGATIVNI velelnik).

1.POZITIVNI velelnik

Tvorba **pravilnih oblik POZITIVNEGA** imperativa

	trabajar	aprender	escribir
TÚ	trabajA	aprendE	escribE
USTED	trabajE	aprendA	escribA
NOSOTROS	trabajEMOS	aprendAMOS	escribAMOS
VOSOTROS	trabajAD	aprendED	escribID
USTEDES	trabajEN	aprendAN	escribAN

Tvorbo nepravilnih oblik pozitivnega velelnika si lahko ogledaš **tukaj**.

2. NEGATIVNI velelnik

Tvorba **pravilnih oblik NEGATIVNEGA** imperativa

	trabajar	aprender	escribir
TÚ	trabaj <u>E</u> S	aprend <u>A</u> S	escrib <u>A</u> S
USTED	trabaj <u>E</u>	aprend <u>A</u>	escrib <u>A</u>
NOSOTROS	trabaj <u>E</u> MOS	aprend <u>A</u> MOS	escrib <u>A</u> MOS
VOSOTROS	trabaj <u>E</u> IS	aprend <u>A</u> IS	escrib <u>A</u> IS
USTEDES	trabaj <u>E</u> EN	aprend <u>A</u> N	escrib <u>A</u> N

Tvorbo nepravilnih oblik negativnega velelnika si lahko ogledaš **tukaj**.

Spodaj so navedeni viri, ki so mi bili v veliko pomoč pri ustvarjanju tega učbenika za lažje razumevanje glagolskih časov španskega jezika. Priporočam ti, da jih uporabljaš kot dodatno gradivo pri učenju španščine in tako nadgradiš svoje znanje na zabaven način.

1. YOUTUBE

- [Spanishland School](#)
- [Español Con María](#)
- [Maria Español](#)
- [Spanish with Vicente](#)
- [Tu escuela de español](#)
- [Why Not Spanish?](#)
- [Spanish and Go](#)
- [Butterfly Spanish](#)
- [Hola Spanish](#)

2. SPLETNE STRANI

- [SpanishDict](#)
- [Woodward Spanish](#)
- [StudySpanish.com](#)
- [121 Spanish](#)
- [Collins Dictionary](#)
- [Hola Qué Pasa](#)
- [SpanishPod101.com](#)
- [Spanish Unicorn](#)
- [Profe de Ele](#)

3. PODCASTI

- [Handy Spanish](#)
- [Se Habla Español](#)
- [Fluent in Spanish](#)
- [Español Con Todo](#)

KOLOFON

- **Vamos a aprender español**
(slovnična pravila glagolskih časov španskega jezika z izčrpno razlago)
- **Napisala in uredila: Kristina Črnič**
- **Sad, 20.4.2021**

"Los límites de mi lenguaje son los límites de mi mundo."

Ludwig Wittgenstein

